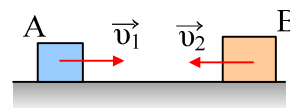

Ορμή και κινητική ενέργεια στη διάρκεια της κρούσης

Σε ένα λείο οριζόντιο επίπεδο κινούνται δύο σώματα Α και Β, με μάζες 2kg και 3kg αντίστοιχα και ταχύτητες ίσων μέτρων 5m/s, όπως στο σχήμα. Τα σώματα συγκρούονται κεντρικά και ελαστικά.

- i) Ποιες οι ταχύτητες των δύο σωμάτων μετά την κρούση;
- ii) Σε μια στιγμή στη διάρκεια της κρούσης, το σώμα Α σταματά στιγμιαία.
  - a) Ποια η ταχύτητα του Β σώματος τη στιγμή αυτή;
  - b) Πόση είναι τη στιγμή αυτή η δυναμική ενέργεια παραμόρφωσης των δύο σωμάτων;

Απάντηση:

- i) Οι τελικές ταχύτητες των δύο σωμάτων μπορούν να υπολογιστούν από τις εξισώσεις:

$$v_1' = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} \cdot v_1 + \frac{2m_2}{m_1 + m_2} \cdot v_2 \quad (1) \quad \text{και} \quad v_2' = \frac{2m_1}{m_1 + m_2} \cdot v_1 + \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \cdot v_2 \quad (2)$$

Οπότε με αντικατάσταση παίρνουμε:

$$v_1' = 3 \cdot \frac{2-3}{2+3} \cdot 5 \text{ m/s} + \frac{2 \cdot 3}{2+3} \cdot (-5) \text{ m/s} = -7 \text{ m/s} \quad \text{και}$$

$$v_2' = \frac{2 \cdot 2}{2+3} \cdot 5 \text{ m/s} + \frac{3-2}{3+2} \cdot (-5) \text{ m/s} = 3 \text{ m/s}$$

- ii) Βλέπουμε ότι το σώμα Α θα κινηθεί τελικά προς τα αριστερά. Άρα κάποια στιγμή θα σταματήσει να κινείται προς τα δεξιά, για να αρχίσει να κινηθεί προς τα αριστερά.
  - a) Εφαρμόζουμε την αρχή διατήρησης της ορμής για το σύστημα, μεταξύ μιας θέσης πριν την κρούση και της στιγμής όπου $v_1'' = 0$ και παίρνουμε:

$$p_{\text{αρχ}} = p_{\text{τελ}} \quad \text{ή} \quad m_1 v_1 - m_2 v_2 = m_1 \cdot 0 + m_2 v_2'' \quad \text{ή}$$

$$v_2'' = \frac{m_1 v_1 - m_2 v_2}{m_2} = \frac{2 \cdot 5 - 3 \cdot 5}{3} \text{ m/s} = -\frac{5}{3} \text{ m/s}$$

- b) Η αρχική κινητική ενέργεια του συστήματος είναι $K_{\text{αρχ}} = \frac{1}{2} m_1 v_1^2 + \frac{1}{2} m_2 v_2^2$ άρα

$$K_{\text{αρχ}} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 25 \text{ J} + \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 25 \text{ J} = 62,5 \text{ J}.$$

Ενώ η τελική $K_{\text{τελ}} = \frac{1}{2} m_1 (v_1'')^2 + \frac{1}{2} m_2 (v_2'')^2$ οπότε με αντικατάσταση:

$$K_{\text{τελ}} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 0 + \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot \frac{25}{9} = 4,2 \text{ J}$$

Παρατηρούμε δηλαδή ότι η συνολική κινητική ενέργεια δεν παραμένει σταθερή **στη διάρκεια** της κρούσης. Αφού όμως η κρούση είναι **ελαστική** η μηχανική ενέργεια διατηρείται, οπότε έχουμε:

$$K_{\text{αρχ}} + U_{\text{αρχ}} = K_{\text{τελ}} + U_{\text{τελ}} \quad \text{ή}$$

$$62,5 \text{ J} + 0 = 4,2 \text{ J} + U_{\text{τελ}} \quad \text{ή}$$

$$U_{\text{τελ}} = 58,3 \text{ J}.$$

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους...

Επιμέλεια: **Διονύσης Μάργαρης**